

કોઈ પણ કામ નાનું નથી

—ઉમેદ નંદુ

સવારના પાંચ વાગ્યા હતા. આખો રુમ વાસ મારતો હતો. મેં જોયું કે એ તો મારી પાસે ભર નીદ્રામાં સુતેલો હતો.

હું બાથરુમમાં ગઈ તો રુમમાં ફેલાયેલી વાસનું કારણ મળ્યું. મારા પતીએ આગલી રાતે વધુ પડતો દારુ પીધેલો. તેની ઉલટીથી આખું વોશબેઝીન ભરાઈ ગયેલું. અસહ્ય દુર્ગંધ મારતા બાથરુમમાં ઉભા રહેવાય તેવું પણ નહોતું.

અમે બન્ને દુબઈમાં દીવાળીની રજાઓ માણવા આવેલાં. એક ફાઈસ્ટાર હોટેલમાં રહેલાં. મેં રીસેપ્શન પર ફોન કરીને પરીસ્થિતી જણાવી અને કોઈને વોશબેઝીન સાફ કરવા માટે મોકલવા વીનંતી કરી. તેમણે જણાવ્યું કે થોડી જ મીનીટોમાં કોઈ આવશે. ફોન મુકતાં પહેલાં મેં કહ્યું કે વોશબેઝીન સાફ કરવા પંપની જરુર પડશે.

હું પલંગ પર રાહ જોતી બેઠી. મને ક્ષોભ હતો આવનાર વ્યક્તિનો. જેનું કારણ મારા પતીએ કરેલી ઉલટી સાફ કરવા સવારે પાંચ વાગ્યે તેમને બોલાવવા પડ્યા તે.

બેલ વાગી અને મેં બારણું ખોલ્યું. આવનાર ભાઈ એશીયન હતા. કદાચ બાંગ્લા દેશના હોય તેવું લાગ્યું. તેમણે જ્યારે ‘ગુડ મોર્નિંગ’ કહ્યું ત્યારે મને ખાતરી થઈ કે તેઓ ભારતીય હતા, કદાચ કેરળના. મેં બાથરુમ તરફ ઈશારો કર્યો.

‘હેડમ, થોડા વખતમાં જ બધું ઠીક કરી દઉં છું.’ સરસ ઈંગ્લીશમાં આટલું બોલીને તેઓ બાથરુમ તરફ ગયા. તેમના હાથમાં બેઝીમાં જમા થયેલા ગંદવાડને કાઢવાનું કોઈ સાધન ન જોયું એટલે મેં કહ્યું, ‘તમારે બેઝીન સાફ કરવા પંપ નથી જોઈતો ?’ તેણે નમ્રતાથી કહ્યું, ‘હેડમ, આ કામ હું પહેલાં પણ કરી ચુક્યો છું. પંપની જરુર નથી.’

હું પલંગ પર બેઠાંબેઠાં બાથરુમની અંદર થતા અવાજ સાંભળતી હતી. તેમણે ડસ્ટબીન ખાલી કરીને, તેમાંનું પ્લાસ્ટીક કવર કાઢ્યું. ડસ્ટબીનમાં બેઝીનની ગંદકી હાથથી ઠાલવીને આખું બેઝીન સાફ કર્યું. ત્યારબાદ ડસ્ટબીન સાફ કર્યું, તેમાં ફરી પ્લાસ્ટીક બેગ મુકી, પોતાના હાથ ઘસીને ધોયા અને તેઓ બાથરુમની બહાર આવ્યા.

‘હેડમ, સફાઈ થઈ ગઈ છે. હાઉસકીર્પીંગને કહીને રુમ ફેશનરનો છંટકાવ કરાવી દો એટલે બધું પહેલા જવું થઈ જશે.’ તેમણે કહ્યું.

મેં તેમને એક સો દીરહામ(લગભગ ૧૧૦૦ રુપીયા)ની નોટ આપી અને ધીમા અવાજે બોલી, ‘સોરી, તમને તકલીફ આપી.’

તેમણે કહ્યું, ‘હેડમ, આવું તો મહીનામાં દસ વાર કરું છું. હવે સુગ નથી ચડતી.’

મેં તેમને હાઉસકીર્પીંગ તરફથી કોઈ આવે ત્યાં સુધી રોકાવા વીનંતી કરી. મારા મનમાં ઘણા પ્રશ્નો સળવળતા હતા : શા માટે તેઓ આવું હીન કામ કરતા હતા ? શું પૈસા જ મહત્ત્વના હતા ? આનાથી બધું સારું કામ ભારતમાંયે મળી જ જાય ! આ બધા કરતાં મને એમ લાગ્યું કે મારે એમને માટે કંઈક વધુ કરવાની જરૂર હતી – ખાસ કરીને મેં જે કામ કરવા માટે એમને ફરજ પાડી તેના બદલામાં.

અમે પંદરેક મીનીટ વાતો કરી; પણ તે સમય મારી યાદદાસ્તમાં કંડારાયેલો છે.

તેમનું નામ આર. રમેશ હતું. તેઓ મુળ કેરળના હતા અને છેલ્લા અઢાર વરસથી દુબઈમાં કામ કરતા હતા. દુબઈ આવતાં પહેલાં તેમણે કુવૈતમાં આવું જ કામ કરેલું. તેઓ જેનીટર તરીકે રાતપાળીમાં અઠવાડીયાના છ દીવસ કામ કરતા હતા. વર્ષમાં ૧૧ મહીના સુધી સતત આ રીતે કામ કર્યા બાદ તેમને એક મહીનાની રજા મળતી હતી. આ રજા તેઓ કેરળ જઈ પોતાના નાનકડા ગામમાં મા-બાપ, પત્ની અને બાળકો સાથે વીતાવતા હતા. રાતપાળીમાં તેમને વધુ પૈસા મળતા હતા. જો કે તેમાં આ રીતે ગંદકી સાફ કરવાનું કામ વારંવાર આવતું હતું. મેં મારા મનમાં ઘુમરાતો સવાલ કર્યો, ‘તમે આવું કામ શું કામ કરો છો ? તે પણ કુટુંબથી, સગાંવહાલાંથી આટલે દુર રહીને ?’

તેમણે ગૌરવપુર્વક જવાબ આપ્યો, ‘મારો દીકરો હમણાં જ એન્જનીયરીંગ કોલેજમાં દાખલ થયો છે. મારી દીકરીએ દસમીની પરીક્ષા ડીસ્ટીક્શન સાથે પાસ કરી છે. મારી આવકને કારણે મારી માતા તેના સંઘીવાની બીમારીની દવાઓ નીચમીત લઈ શકે છે.. મારા પીતા, જેમણે આખી જીન્દગી ગામ આખાનું મેલું ઉપાડવાનું અને ગંદકીની સફાઈ કરવાનું કામ કરેલું તેઓ હવે આરામ કરી શકે છે.’

‘હું અહીં અજાણ્યા પ્રદેશમાં, અજાણ્યા લોકો વચ્ચે કામ કરું છું, જેથી મારા દીકરાએ આવું કામ ન કરવું પડે. તે એન્જનીયર બનશે અને સમાજમાં માનભર્યું સ્થાન પામશે. મારી દીકરી ડૉક્ટર બનવા માગે છે. તેને પૈસાની તંગીને કારણે પોતાની મહેચ્છા દબાવી દેવી નહીં પડે. કહો મેડમ, એવું કોઈ કારણ કે હું આ કામ શા માટે ન કરું ? વળી, તમે તો મારી સાથે સારી વાતો કરી. હું તો ભુલી ગયો છું કે મેં ગંદકી સાફ કરી. મને તો એટલું જ યાદ રહેશે કે મારા એક દેશવાસીએ મારા પ્રત્યે સહાનુભુતી જતાવી.’

મેં ભીની આખે તેને ‘આવજો’ કહ્યું અને મનોમન આભાર માન્યો કે તેમણે મને જીવનનો બહુ મહત્ત્વનો પાઠ સવારે પાંચ વાગ્યે સમજાવ્યો – તે પણ હું મારા દેશથી આટલી દુર હતી ત્યારે કે :

‘પરીવાર અને સમાજ માટે કરવામાં આવતું કોઈ કામ નાનું કે હલકું ન કહેવાય.’

–ઉમેદ નંદુ – લેખકસમ્પર્ક : thestudiou3@yahoo.com

‘સમુદ્ગાર’ – ‘સીસ્ટર નીવેદીતા શૈક્ષણિક સંકુલ’ના આ ત્રૈમાસિક મુખપત્રના જાન્યુઆરીથી માર્ચ–૨૦૧૩ના અંકમાંથી સાભાર... અને ‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ને ‘સમુદ્ગાર’ના અંકો મોકલવા બદલ પણ ખુબ આભાર... ..ઉત્તમ ગજ્જર..

લેખક ભાઈ ઉમેદ નંદુની આ મેલ મને મોકલવા બદલ અને કૃતી પ્રકાશીત કરવાની મંજૂરી મેળવી આપવા બદલ

શ્રી. ગુલાબભાઈ જાની(મંનેજંગ ટ્રસ્ટી, સીસ્ટર નીવેદિતા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, કાલાવડ રોડ, રાજકોટ - 360 007

ફોન - (0281)257 5061/257 3857 ફેક્સ : 258 1257 મોબાઈલ : 98243 00160

ઈ.મેલ : janigulabbhai@yahoo.com / janigulabbhai@gmail.com /

સંસ્થાની ઈ.મેલ : sisterniveditatrust@yahoo.com / sisterniveditatrust@gmail.com)નો ઘણો આભાર..

‘સન્ડે ઈ-મહેફીલ’ - વર્ષ: દસમું - અંક: 299 - June 29, 2014

‘ઉંઝાજોડણી’માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજ્જર - uttamgajjar@gmail.com

@ @ @ @ @

નવ વરસથી ચાલતી આ ‘સ.મ.’ની ‘સુ-વાચનયાત્રા’માં આજે આ 297મી રચના મોકલાઈ રહી છે.. એની સઘળી

રચનાઓની અગીયાર ‘ઈબુક્સ’ થઈ છે અને તે સઘળી મફત ડાઉનલોડ કરવા અમારી વેબસાઈટ

<http://gujaratilexicon.com/ebooks/> પર, સાથેસાથે <http://www.ekatrafoundation.org/books/>

પર અને <http://aksharnaad.com/downloads/> પર પણ મુકાઈ ગઈ છે જે આપ સૌ જાણો છો.

હવે એમાંથી 80 જેટલી ‘સ.મ.’ તો ‘કાવ્ય-ગઝલો’ની મુકાઈ ! જેમાં ગઝલો, સોનેટ, ગીતો, મુક્તકો, અછાંદસ,

હાઈકુ રચનાઓનું ભારોભાર વૈવીધ્ય છે. ગઝલરસીયા વાચકોના આગ્રહને વશ, અમે બીજી બે ઈબુક્સ ‘ગઝલ-

કાવ્યસુષ્ટી’ના નામે બનાવી, તે બન્ને ઈબુક્સ હવે ફ્રી ડાઉનલોડ થઈ શકે તે માટે : પહેલી બુક

http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part1.pdf લીંક પર અને બીજી બુક

http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part2.pdf લીંક પર મુકી છે.. કલીક

કરશો કે તરત જ બુક ડાઉનલોડ થવા માંડશે અને તે પછી તેને, તમે ચાહો તે સ્થળે સેવ કરી, તેમાંની સમર્થ

કવીઓની હજારેક જેટલી રચનાઓ માણી શકશો.. ડાઉનલોડ ને સેવનો વીધી ન ફાવે તો મને લખજો.

બન્ને બુક્સ હું તમને મોકલી આપીશ...ઉત્તમ.મધુ ગજ્જર.. uttamgajjar@gmail.com

@ @ @ @ @

More than 3,02,70,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 31,00,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 6,50,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @